

Verkiezingsprogramma PvdA-Nijmegen 2014-2018

Betrokken bewoners, sterke stad

(vastgesteld door de ledenvergadering op 12 november 2013)

Inhoud

Voorwoord	3
1. Werk en inkomen	4
2. Economie	6
3. Zorg en jeugd	8
4. Onderwijs	10
5. Wijken en openbare ruimte	12
6. Leefomgeving en duurzaamheid	14
7. Wonen	15
8. Mobiliteit	17
9. Veiligheid	19
10. Cultuur	20
11. Sport	22
12. Regionale samenwerking	23
13. Financiën en goed bestuur	24

Voorwoord

Nijmegen is de laatste jaren steeds mooier geworden. Bewoners waarderen het levendige culturele klimaat, de bourgondische binnenstad en de groene omgeving. De stad groeit met zo'n duizend inwoners per jaar en is ondertussen met afstand de grootste stad van Gelderland. Alle voorspellingen wijzen erop dat deze bevolkingsgroei voorlopig door gaat. Met name de aanwezigheid van de universiteit, de hogeschool en zorginstellingen, maar ook de vele innovatieve bedrijven, zorgen ervoor dat Nijmegen een grote aantrekkingskracht heeft op jongeren. En wie eenmaal Nijmegen heeft leren kennen, gaat er niet graag meer weg.

Toch heeft de stad ook zo zijn zorgen. De crisis op de woningmarkt treft Nijmegen zwaar, omdat de stad veel grond heeft gekocht in Nijmegen-Noord (de Waalsprong) en Nijmegen-West (het project Waalfront). Bij een aanhoudende crisis op de woningmarkt vormen de ingenomen grondposities een aanzienlijk risico voor de financiële positie van de stad. Het is daarom belangrijk de komende jaren een behoedzaam financieel beleid te voeren. Want alleen dan kan het sociale beleid van Nijmegen, de laatste decennia zorgvuldig opgebouwd, in stand blijven.

De PvdA is optimistisch over de kansen van Nijmegen. Met de nieuwe stadsbrug, de dijkeruglegging en het ontstaan van het stadseiland wordt de ligging van Nijmegen aan de rivier nog mooier. Dankzij de vele actieve en innovatieve ondernemers is de banengroei in Nijmegen de afgelopen jaren groot geweest. En vooral: dankzij de vele duizenden actieve en betrokken bewoners heeft Nijmegen sterke wijken en een krachtige sociale infrastructuur. Nijmegenaren zijn bereid en in staat om meer verantwoordelijkheden te nemen. Of het nu gaat om het beheer van een wijkspeeltuin of het organiseren van zorg in de wijk: de bewoners van Nijmegen dragen graag hun steentje bij.

Het is vooral om die reden dat wij verwachten dat Nijmegen straks sterker uit de crisis kan komen. De PvdA wil daar graag aan meewerken op basis van onze uitgangspunten: eerlijk delen, vooruitgang mogelijk maken en solidariteit organiseren. Graag nemen wij ook de komende periode onze verantwoordelijkheid om samen met bewoners Nijmegen verder vooruit te helpen.

1. Werk en inkomen

Het belangrijkste motto van de PvdA is werk, werk, werk. We doen ons uiterste best om iedereen die kan werken op weg te helpen naar een baan. De afgelopen jaren hebben we in Nijmegen, onder andere via de werkcorporaties, honderden extra leerwerkplekken gecreëerd. We werken daarbij samen met maatschappelijke instellingen, maar ook met bedrijven in de regio. Daarnaast hebben we honderden mensen aan werk kunnen helpen door bij aanbestedingen de eis op te nemen dat Nijmegenaren werkervaring kunnen opdoen. Via deze 'social return on investment' hebben we bijvoorbeeld bij de dijkteruglegging tachtig werklozen aan werk geholpen. Doel van al deze maatregelen is om zoveel mogelijk Nijmegenaren werkervaring te bieden, waardoor zij als het economisch beter gaat goed werk kunnen vinden. We investeren dus in leerwerkplekken die mensen voorbereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst.

Juist in een tijd van recessie zijn minimabeleid en armoedebestrijding hard nodig. We bezuinigen hier niet op. In het bijzonder moeten kinderen die opgroeien in arme gezinnen de kans krijgen mee te doen aan sociale activiteiten (sport, cultuur).

Actiepunten

1. De PvdA wil een 'Plan voor de Arbeid' voor de hele regio. Doelstelling van dit plan is om de werkgelegenheid in de regio te vergroten en het beroep op de bijstand terug te dringen. Het plan wordt gemaakt samen met het bedrijfsleven, regionale onderwijsinstellingen en uitzendbureaus.
2. Onderdeel van dit plan wordt de begeleiding van werkzoekenden naar de arbeidsmarkt. We maken het voor werkgevers aantrekkelijk mensen kansen te bieden. De gemeente biedt werkzoekenden mogelijkheden voor werkervaring in meerdere sectoren of branches. Discriminatie op de arbeidsmarkt wordt tegengegaan.
3. We verwachten van iedereen die werkzoekende is een actieve bijdrage om werk te vinden. Dat kan via stages, tijdelijk werk of scholing. Meedoen dus, om zo snel mogelijk regulier werk te vinden.
4. In het plan zal bijzondere aandacht komen voor de jeugdwerkloosheid. Iedere jongere aan de kant is menselijke kapitaalvernietiging. Wie voortijdig de school verlaat, krijgt de keuze: terug naar school of een leerwerkplek.
5. Startende ondernemers en zzp'ers ondersteunen we waar nodig met aanvullend inkomen in de opstartfase en netwerkvorming.

6. Via Breed willen we zoveel mogelijk arbeidsgehandicapten op reguliere werkplekken aan werk helpen. We kijken primair naar wat mensen kunnen in plaats van wat zij niet kunnen. Waar nodig helpen we mensen met minder verdien capaciteit met loonkostensubsidies aan het werk. In de toekomst wordt Breed onderdeel van ons regionaal werkbedrijf.
7. Goede sociale voorzieningen houden we alleen in stand als we streng en rechtvaardig zijn. Met een stevige aanpak van fraude zorgen we ervoor dat het geld terecht komt bij mensen die het echt nodig hebben.
8. Daadkrachtige aanpak van schulden: iedereen met een schuldenprobleem heeft binnen een maand duidelijkheid over de aanpak. Het gaat daarbij niet alleen om de schulden, maar ook om de achterliggende problemen. Extra aandacht voor jongeren met schulden.

2. Economie

Nijmegen heeft een gevarieerde economie, waarin onderwijs en gezondheidszorg een belangrijke plaats innemen. Maar ook het MKB en de (innovatieve) maakindustrie leveren een cruciale bijdrage aan de werkgelegenheid in onze stad. Schattingen laten voor Nijmegen de komende jaren een bescheiden banengroei zien, maar voorlopig blijft er een aanzienlijke werkloosheid. Nijmegen zal er alles aan moeten doen om de bestaande werkgelegenheid te behouden en waar mogelijk uit te breiden. Het is daarom ook van *economisch* belang dat Nijmegen een aantrekkelijke woonstad blijft: bedrijven vestigen zich waar werknemers graag wonen. Duurzame ontwikkeling is het uitgangspunt in ons economisch beleid, want alleen dan is het beleid toekomstbestendig.

Actiepunten

1. De PvdA wil een regionaal platform waarin bedrijven (groot en klein), onderwijsinstellingen en overheden economische kansen bespreken. De deelnemers aan het platform maken afspraken over samenwerking, bijvoorbeeld tussen werkgevers en opleiders in de techniek of de zorg. Regio's die deze samenwerking goed inrichten doen het economisch structureel beter.
2. Het Ondernemersfonds wordt gebruikt om initiatieven uit het platform te ondersteunen en het vestigingsklimaat van Nijmegen te verbeteren.
3. Met de komst van het Heinz Innovation Centre profileert Nijmegen zich verder als kennisstad waarin expats welkom zijn. De PvdA ondersteunt de ontwikkeling van de Novio Tech Campus als vestigingsplaats voor nieuwe kennisintensieve bedrijven naast NXP.
4. De PvdA ondersteunt initiatieven om de industrieterreinen rond Nijmegen energieneutraal te maken. Wanneer de Electrabel-centrale (Gdf-SUEZ) gesloten wordt, krijgt het gebied bij voorkeur een nieuwe bestemming op het gebied van duurzame energie, waardoor het verlies aan werkgelegenheid gecompenseerd kan worden.
5. Door haar natuurlijke ligging is de regio Nijmegen bij uitstek geschikt als logistiek knooppunt. De mogelijkheden van de binnenvaarthaven kunnen beter benut worden. De PvdA wil optimaal profiteren van de nabijheid van het vliegveld Weeze. De PvdA steunt de uitbouw van een logistiek cluster. In het bijzonder biedt het te ontwikkelen bedrijventerrein De Grift (nabij de A15) hiervoor kansen, naast uiteraard Bijsterhuizen.
6. De bereikbaarheid van Nijmegen vanaf het hoofdwegennet wordt steeds beter. Onderzocht moet worden wat na de verbreding van de A50 en de opening van de nieuwe Stadsbrug het doortrekken van de A73 nog toevoegt aan deze bereikbaarheid.

7. Dankzij gerichte lastenverlaging is Nijmegen goedkoper geworden voor ondernemers. De komende jaren zal de lastenontwikkeling voor ondernemers beperkt moeten blijven om het vestigingsklimaat van Nijmegen op peil te houden.
8. De PvdA is geen voorstander van nieuwe winkelgebieden aan de randen van de stad. In regionaal verband moeten hierover goede afspraken gemaakt worden. Samen met binnenstadondernemers zorgen we ervoor dat de aantrekkelijke Nijmeegse binnenstad *the place to be* blijft.

3. Zorg en jeugd

Gemeenten worden de komende tijd verantwoordelijk voor veel zorgtaken. De PvdA ziet dit als een grote kans om de zorg in de regio beter te organiseren. In Nijmegen hebben we de afgelopen jaren al goede ervaringen opgedaan met sociale wijkteams: zorgverleners van diverse instellingen die gezamenlijk in een wijk de noodzakelijke hulp organiseren. Deze laagdrempelige aanpak, waarbij de vraag van de cliënt centraal staat, is kansrijk en bouwen we uit. We maken hierbij ook gebruik van de mogelijkheden en ideeën die bewoners zelf hebben: zorg is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Gelukkig kent Nijmegen veel sterke sociale netwerken. Bij de keuzes die we de komende jaren bij de organisatie van de zorg maken, geldt voor de PvdA het beginsel van draagkracht: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Initiatieven gericht op een humane opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers hebben de steun van de PvdA.

Actiepunten

1. Zorg en welzijn organiseren we dichtbij mensen, met minder bureaucratie en meer direct contact. De sociale wijkteams worden uitgebreid. Zorgverleners werken samen en de vraag van de cliënt staat centraal.
2. Bij het ondersteunen van bewoners in de eigen omgeving worden eigen initiatieven gestimuleerd. Inzet van eigen netwerk waar mogelijk, professionele zorg waar noodzakelijk. We ondersteunen mantelzorgers actief, door bijvoorbeeld bij de toewijzing van woningen met zorgtaken rekening te houden.
3. De PvdA streeft naar duurzaam gebruik van (hulp)middelen en materialen in de zorg.
4. De verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg komt bij de gemeente te liggen. Dit zien we als een uitgelezen kans om in te zetten op minder bureaucratie, meer preventie en een snellere aanpak van problemen. Ook een goede samenwerking tussen scholen en hulpverleners is hierbij van belang.
5. De gemeente maakt samen met zorgaanbieders een plan om versnippering in de zorgverlening uit te bannen. Bij langdurige zorgrelaties staan cliëntenbelang en continuïteit van zorg centraal.
6. De gemeente garandeert goede arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers in de thuiszorg. De PvdA wil de succesvolle Nijmeegse aanpak voortzetten: aanbesteding mag niet leiden tot onredelijke arbeidsomstandigheden en -voorwaarden.
7. Meer regionale samenwerking op het gebied van zorg en jeugd is noodzakelijk. De gemeenteraad controleert het beleid en houdt grip op de budgetten.

8. De PvdA wil een gezonde leefstijl op alle mogelijke manieren stimuleren. De klassieke focus op ziekte en zorg verbreedt zich naar gedrag en gezondheid. Daarmee gaan we sociaaleconomische gezondheidsverschillen tegen. We zijn voorstander van specifieke aandacht voor alcohol- en softdrugsmisbruik onder jongeren, in nauwe samenwerking met scholen.
9. Bij verslavingszorg en maatschappelijke opvang hebben zwerfjongeren voorrang. We stimuleren daklozen te participeren in de samenleving, zoals bijvoorbeeld het opruimen van rommel op straat (via Stichting Dagloon).

4. Onderwijs

Het onderwijs in Nijmegen is goed op orde. Nijmegen kent, anders dan veel andere grote steden, geen zwakke scholen. Zowel in het voortgezet als het basisonderwijs werken de scholen prima samen. Dankzij goede afspraken met de gemeente zijn veel scholen in staat tot verbetering van de schoolgebouwen of zelfs nieuwbouw. Met 'Schoolwijzer' stimuleren de basisscholen een bewuste schoolkeuze van ouders. Hierdoor gaan kinderen zoveel mogelijk in de eigen wijk naar school. De PvdA blijft zich de komende jaren inzetten voor extra inzet voor kinderen met achterstanden. Ook de ontwikkeling van kinderen met een verstandelijke beperking of gedragsstoornis heeft voortdurende aandacht nodig. Nijmegen werkt, samen met regionale werkgevers, volop mee aan het Nationaal Techniepact, dat zorgt voor een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt in de technieksector. Ook voor de economische ontwikkeling van de stad is dat belangrijk.

Als gevolg van de demografische ontwikkelingen is ook in de regio Nijmegen een terugloop van het aantal leerlingen te verwachten. Tegelijkertijd staan er grote inhoudelijke veranderingen op stapel bij het VMBO onderwijs. De PvdA wil zich inzetten voor een hechtere samenwerking tussen de verschillende aanbieders van het (VMBO) onderwijs en er zo toe bijdragen dat een adequaat en betaalbaar aanbod blijft voor deze leerlingen.

Actiepunten

1. De PvdA wil een duidelijke versterking van de aanpak van schooluitval. Scholen, ouders, gemeente en werkgevers zorgen samen voor een sluitende aanpak.
2. Meer stageplekken om jongeren hun opleiding te laten afronden en zicht te geven op een baan. De gemeente geeft het goede voorbeeld door standaard per twintig medewerkers één stageplek te creëren.
3. We zetten in op extra begeleiding van schoolverlaters die door de economische crisis moeite hebben werk te vinden.
4. Ouders stimuleren we om hun kinderen gebruik te laten maken van voorschoolse educatie. Als kinderen met achterstand op school komen, is deze vaak niet meer in te halen. Kinderen met achterstanden krijgen een extra onderwijsjaar aangeboden (naar de voorschool vanaf 3 jaar).
5. De PvdA wil ouders blijven betrekken bij 'Schoolwijzer' om bewuste schoolkeuze te stimuleren.
6. De bereikbaarheid van scholen moet worden vergroot door het creëren van veilige schoolzones. In deze zones geldt een maximumsnelheid van 30 km/u, zijn er

parkeerverboden en veilige uitstapplaatsen. Het is minstens zo belangrijk om fietsend en lopend naar school gaan verder stimuleren. Kinderen behalen een fietsvaardigheid.

7. Het VMBO onderwijs in Nijmegen zal zich in sterkere mate gaan richten op onderwijs dat ook aansluiting kan vinden in het bedrijfsleven. Opleidingen die leiden tot vakmanschap zijn daarbij van belang. De PvdA steunt initiatieven die deze leerwegen ondersteunen. Het VMBO onderwijs dat leidt tot vakmanschap is gebaat bij een goede aansluiting op het ROC onderwijs. De PvdA zal zich inzetten om doorlopende leerlijnen tussen deze vormen van onderwijs te bevorderen.

5. Wijken en openbare ruimte

Met de meeste Nijmeegse wijken gaat het goed. De betrokkenheid van bewoners bij hun leef- en woonomgeving is groot. Nijmegen kent tientallen projecten waarin bewoners zelf verantwoordelijkheid dragen voor beheer en onderhoud. Hier mogen we trots op zijn. We faciliteren bewoners om deze aanpak verder uit te breiden. Natuurlijk zijn er ook in Nijmegen buurten die extra aandacht vragen. Die aandacht komt er ook, bijvoorbeeld via buurtcoaches of de inzet van wijkmanagers. In de wijk Hatert heeft dat aantoonbaar resultaat gehad: het gaat de laatste jaren beter met de wijk, hoewel sommige problemen hardnekkig zijn. Ondanks de zware bezuinigingen hebben we nauwelijks gekort op wijkaccommodaties. Dit in tegenstelling tot veel steden waar wijkcentra zijn gesloten. 't Hert in het Willemskwartier en het wijkcentrum in Hatert zijn mooie ontmoetingsplekken voor alle wijkbewoners geworden. En in het Waterkwartier bouwen we een gloednieuw voorzieningshart. Ook in Nijmegen-Noord zijn prachtige wijkvoorzieningen gerealiseerd. Efficiënt gebruik van wijkaccommodaties kan helpen om ook in de komende jaren geen wijkcentra te hoeven sluiten.

Actiepunten

1. Nijmegen kent een traditie van krachtige bewonersparticipatie. Die participatie blijven we waar mogelijk ondersteunen. Daarom willen wij ook niet bezuinigen op wijkbudgetten.
2. 'Vertrouwen in de buurt' is het uitgangspunt. Wij willen bewoners ruimte bieden om meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun woon- en leefomgeving. Bewoners die bijvoorbeeld natuurspeeltuinen onderhouden, krijgen alle steun van de gemeente en hebben geen last van onnodige regels.
3. De aanpak "één wijk, één plan" brengt alle ideeën voor een wijk bijeen, zodat bewoners weten hoe projecten samenhangen. Deze aanpak willen we voor elke wijk realiseren. Bij het plan zijn ook corporaties en andere belanghebbenden betrokken.
4. Waar nodig extra inzet van straatcoaches en veilige wijkteams. Sociale veiligheid is voor bewoners essentieel. Een sfeer waarin bewoners elkaar kennen en durven aanspreken, draagt bij aan een prettige en veilige leefomgeving. Betrokken bewoners moeten zich altijd gesteund weten door de gemeente.
5. Wij blijven investeren in speeltuinen, wijkparkjes en zitbanken. Nijmegen loopt voorop bij het betrekken van bewoners bij het onderhoud van de openbare ruimte. Die participatie willen we verder stimuleren. Burgers krijgen ruimte om het onderhoudsniveau van hun omgeving te bepalen en zij krijgen budget om naar eigen inzicht de wijk te verbeteren.

6. Dukenburg vraagt de komende tijd bijzondere aandacht. Het op peil brengen van de voorzieningen in dit stadsdeel heeft de komende tijd prioriteit. Zo kan Dukenburg aantrekkelijk blijven als ruime, groene wijk.
7. De bel- en herstellijn wordt door bewoners gewaardeerd. Voor de gemeente is het een voortdurende kans om de dienstverlening te verbeteren. We maken de bel- en herstellijn zo klantvriendelijk mogelijk, zoals onlangs met een eigen 'app'.
8. Overlast van hondenpoep en zwerfafval pakken we hard aan. Niet alleen individueel met bekeuringen, maar ook samen met bewoners en wijkbeheerders. Zo kun je de problemen echt oplossen.

6. Leefomgeving en duurzaamheid

Nijmegen is koploper in Nederland op het gebied van duurzaamheid. Gebouwen in bezit van de gemeente Nijmegen worden energieneutraal gemaakt. De Waalsprong in Nijmegen-Noord is een van de meest energiezuinige wijken in Nederland. En we hebben het groenste openbaar vervoer van Nederland: onze stadsbussen rijden op biogas dat wordt gewonnen uit GFT-afval. Toch spelen olie, kolen en gas nog steeds op allerlei manieren een rol in ons dagelijks leven. De PvdA streeft naar een sociale én duurzame economie. Daarom willen we de komende periode verder met duurzame energieopwekking, met duurzame vormen van vervoer, met de bouw van energiezuinige woningen en daarmee dus met de verbetering van onze leefomgeving.

Actiepunten

1. De PvdA houdt onverkort vast aan de ambitie om Nijmegen energieneutraal te maken in 2045.
2. De bouw van nieuwe woningen wordt zoveel mogelijk gericht op energiezuinigheid.
3. Woningcorporaties en particulieren worden gestimuleerd hun woningen zoveel mogelijk te verduurzamen.
4. De PvdA wil het gebruik van openbaar vervoer en de fiets verder stimuleren.
5. Mogelijkheden om het warmtenet door te trekken naar andere delen van de stad worden onderzocht.
6. We ondersteunen het bewonersinitiatief voor windmolens in Nijmegen-Noord (langs de A15). Daarnaast moeten de duurzame ambities ook over de grens worden voortgezet.
7. Het vergunningenbeleid voor (tijdelijke) stadslandbouw wordt verruimd.
8. De gemeente blijft zelf het goede voorbeeld geven. De PvdA wil doorgaan met de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Ook scholen en andere maatschappelijke instellingen worden hiertoe gestimuleerd en gefaciliteerd.
9. Voor Nijmegen-West zijn duidelijke afspraken gemaakt over de verbetering van de luchtkwaliteit. Het is belangrijk om de metingen consequent vol te houden. Wanneer de luchtkwaliteit niet voldoende verbetert, zijn aanvullende maatregelen nodig. We houden samen met bewoners de vinger aan de pols.

7. Wonen

Nijmegen is een fijne stad om in te wonen. Dat blijkt wel uit de cijfers: al jarenlang groeit de stad met zo'n 1.000 inwoners per jaar. Anders dan veel andere steden kent Nijmegen over het algemeen wijken met gemengde buurten: koop- en huurwoningen zijn goed gespreid over de stad. De komende jaren wil de PvdA verder investeren in de leefbaarheid van buurten. Daarbij willen we in het bijzonder aandacht besteden aan senioren en mensen die zo nu en dan extra hulp nodig hebben. Nu het wonen in aparte zorginstellingen de komende jaren minder haalbaar wordt, willen we samen met de doelgroepen en mantelzorgers zoeken naar voorwaarden en faciliteiten om in de eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen.

De huizenbouw in de Waalsprong en in het Waalfront blijft achter als gevolg van de economische crisis. Continuïteit in de ontwikkeling van deze projecten is hard nodig voor de bevolkingsgroei die Nijmegen doormaakt. Creativiteit en flexibiliteit is geboden om in deze tijden de woningbouw aan de gang te houden. Zo nodig zal de gemeente zelf het initiatief nemen tot een meerjarig woningbouwplan, uiteraard in nauwe afstemming met corporaties en andere overheden (gemeenten, Provincie). Uitgangspunt daarbij blijft de vraag naar woningen die in Nijmegen nog steeds groot is. Om de woningbouw te stimuleren zijn instrumenten als erfpacht en zelfbouw mogelijk.

Actiepunten

1. De PvdA streeft per stadsdeel naar een goede verhouding tussen goedkope en duurdere woningbouw. Gemengde wijken zorgen voor een veilige en leefbare stad.
2. De werking van de woonruimteverdeling volgen we nauwlettend. Zo nodig kiezen we voor verdere verruiming ten gunste van starters en de invoering van het criterium 'passendheid' (bijvoorbeeld voor grote gezinnen). Er moet ook aandacht komen voor de woonwensen van mantelzorgers.
3. De PvdA wil scheefwonen ontmoedigen: mensen met een goed inkomen kunnen ook een hogere huur betalen. Belangrijk is de bouw van voldoende middeldure huurwoningen. Zo nodig moet de gemeente die bouw extra stimuleren. Op die manier kan de zo gewenste doorstroming op de woningmarkt gerealiseerd worden.
4. We willen de mogelijkheden van erfpacht benutten om de verdere ontwikkeling van Nijmegen-Noord te stimuleren.

5. Projectontwikkeling door particulieren in coöperatief verband (collectief particulier opdrachtgeverschap) bevorderen we verder.
6. We schenken blijvende aandacht aan ruimtelijke kwaliteit, zodat Nijmegen extra aantrekkelijk blijft voor nieuwe bewoners.
7. De PvdA wil een aanscherping van het beleid rond verkamering van woningen. Waar verloedering rond het pand ontstaat, grijpt de gemeente in. We houden vast aan het beleid waarbij de gemeente ter bescherming van de leefbaarheid of bij ontoelaatbare overlast beperkingen kan opleggen aan de mogelijkheid woningen te verkameren. Er moet meer toezicht komen op de veiligheid en de kwaliteit van kamerverhuurbedrijven.
8. Extra aandacht voor de bouw van woningen voor jongeren en starters is noodzakelijk om doorstroming te bevorderen. Ook hierbij is diversiteit in wijken belangrijk voor de leefbaarheid.

8. Mobiliteit

Een sociale, duurzame en welvarende stad kan niet zonder een goede bereikbaarheid. De nieuwe stadsbrug zorgt voor een aanmerkelijke verbetering van de bereikbaarheid van de stad per auto. Dat is goed voor de economische ontwikkeling van de stad en voor de levendigheid en gezelligheid van de binnenstad. In de komende periode wil de PvdA duurzame mobiliteit bevorderen door de aantrekkelijkheid ervan te vergroten. Nijmegen heeft al een fantastische fietsinfrastructuur. Bij openbaar vervoer kiest de PvdA voor een kwalitatief goed (hoogwaardig) busvervoer met een uitgebreide dienstregeling in plaats van een dure tram. Verkeersveiligheid zal meer aandacht vragen doordat het aantal verkeersdeelnemers blijft groeien. Veilige oversteekvoorzieningen voor fietsers en voetgangers, jong en oud zijn in alle wijken nodig. Daarnaast wil de PvdA de komende jaren duurzame vormen van transport ondersteunen. We stimuleren het rijden met duurzaam geproduceerde brandstoffen, elektrisch rijden, zeer zuinig conventioneel aangedreven voertuigen en meer transportefficiency. Het parkeerbeleid in de stad voldoet onvoldoende aan de verwachtingen van bewoners, bezoekers en ondernemers. De PvdA wil de klantvriendelijkheid van de voorzieningen verbeteren door een beter parkeerverwijssystem.

Actiepunten

1. Meer gebruik van elektrische voertuigen is belangrijk voor een betere luchtkwaliteit. Volledig elektrische voertuigen betalen daarom in Nijmegen geen parkeertarief.
2. De intercity uit noordelijke richting moet volgens de PvdA doorrijden naar station Heyendaal. Mocht uit onderzoek duidelijk worden dat doorrijden de wachttijd onvoldoende reduceert, dan moet de busdienstregeling worden verbeterd.
3. De PvdA is voorstander van electrificatie en verdubbeling van het spoor richting Venlo. Daarnaast vinden we herstel van de spoorverbinding naar Kleve van belang.
4. De PvdA steunt de wens om Nijmegen op het nachtnet van de NS aan te sluiten.
5. Er moeten meer bewaakte fietsenstallingen met ruime openingstijden komen om het gebruik van de fiets te stimuleren en de overlast van wildparkeren te voorkomen.
6. De PvdA zet zich in om de hoofdlocaties van de Radboud Universiteit, de HAN en het ROCNijmegen, te voorzien van een fietsenmaker.
7. Om de veiligheid van fietspaden tijdens de winter te verbeteren zal er in eerste instantie onderzoek gedaan worden naar de haalbaarheid van het verwarmen van veelgebruikte fietspaden.
8. Uitbreiding van blauwe zones bij kleine buurtwinkels is wenselijk.

9. Op doorgaande wegen voeren we groene golf in met een maximumsnelheid van 70 kilometer.
10. De bus verdwijnt uit de Burchtstraat om het stadscentrum als verblijfplaats te veraangenamen.
11. De PvdA wil geen verhoging van parkeertarieven.

9. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor prettig wonen en leven. De veiligheid in Nijmegen is in de afgelopen jaren verbeterd. Het aantal straatroven, auto-inbraken en fietsendiefstallen is afgenomen. Maar het aantal woninginbraken is nog erg hoog. En sommige wijken hebben langdurig last van jongerenoverlast. De PvdA Nijmegen wil voor het verder verbeteren van de veiligheid in de stad zoveel mogelijk inzetten op preventie, maar wanneer het noodzakelijk is hard ingrijpen. Om een veilige leefomgeving te realiseren moeten professionals – politie, brandweer, maar ook scholen, woningcorporaties en zorginstellingen – en bewoners de handen ineen slaan.

Actiepunten

1. Criminaliteit wordt hard aangepakt door politie en justitie. De PvdA wil bewoners zoveel mogelijk betrekken als de oren en ogen van een wijk.
2. Om de stijging van het aantal woninginbraken te stoppen, is een gezamenlijke inspanning van politie, justitie, gemeente en bewoners nodig. Bewoners moeten bijvoorbeeld beter worden voorgelicht over inbraakpreventie. Maar bovenal moet de politie meer prioriteit geven aan het tegengaan van woninginbraken.
3. De speciale aanpak van veelplegers zetten we voort. Het beleid wordt uitgebreid met de nazorg voor ex-gedetineerden.
4. Nijmegen kent een bruisend uitgaansleven en dit wil de PvdA graag zo houden. Maar uitgaansgeweld tolereren we niet. Alcoholmisbruik onder jongeren gaan we in samenwerking met horeca en winkeliers tegen.
5. Wijkbewoners, politie en woningcorporaties trekken samen op tegen vandalisme en (jeugd)overlast. Schade wordt zo mogelijk verhaald op daders. We spreken zo nodig ouders aan op hun verantwoordelijkheid. De Veilig Wijkteams hebben hun waarde bewezen. Uitbreiding naar meer wijken is wenselijk.
6. Kamerpanden zijn vaak slecht beveiligd tegen inbraak en brand. Voor de veiligheid van kamerbewoners is het noodzakelijk dat de brandweer strengere controleert.
7. De PvdA is voorstander van gereguleerde wietteelt. Coffeeshops horen niet in woonwijken.

10. Cultuur

Nijmegen heeft een rijk cultureel leven. Veel bewoners zetten zich belangeloos in voor de cultuur in Nijmegen, zoals de initiatiefnemers van het Gebroeders van Limburgfestival, Fortarock of het Cultuur Netwerk Nijmegen. De grote instellingen in de stad (Lux, Lindenberg, Doornroosje, de Bibliotheek, Het Valkhof en de Vereeniging/Schouwburg) trekken stuk voor stuk jaarlijks tienduizenden bezoekers. Zij vormen de kern van onze culturele infrastructuur en kunnen blijven rekenen op meerjarige subsidies. Wij verwachten dat deze instellingen zich inzetten voor het totale culturele klimaat in Nijmegen. Doornroosje heeft de laatste jaren het goede voorbeeld gegeven. Dankzij de steun van dit poppodium zijn oefenruimtes voor beginnende bands beschikbaar gebleven en kon poppodium Merleyn gered worden. Zo kent Nijmegen ondertussen een bloeiend popklimaat, waarin talent zich optimaal kan ontwikkelen. De PvdA wil blijven investeren in cultuur, zodat Nijmegen een aantrekkelijke woonstad blijft voor jong en oud. Van de culturele instellingen verwachten wij dat ze meegaan met hun tijd.

Actiepunten

1. Grote culturele instellingen hebben een verantwoordelijkheid voor het totale culturele klimaat (professionals en amateurs) in Nijmegen. Zo moeten bijvoorbeeld de grote accommodaties in Nijmegen tegen redelijke tarieven beschikbaar zijn voor amateurs.
2. Aanpassing van de bibliotheek aan de eisen van deze tijd. Geen leeszalen meer met encyclopedieën, maar vooral aandacht voor leesstimulering van jongeren. Daarom: doorgaan met het project 'bibliotheek op school' (iedere basisschool een eigen bibliotheek).
3. Het kunstonderwijs van de Lindenberg is via het Cultuurfonds voor alle jongeren toegankelijk. We gaan door met cultuureducatie op basisscholen, zodat jongeren kennis kunnen maken met cultuur.
4. Het stimuleren van samenwerking tussen de Lindenberg en zelfstandige aanbieders van kunstonderwijs. Nijmegen kent vele honderden zelfstandige aanbieders van kunstonderwijs die professioneel onderwijs aanbieden tegen een aantrekkelijke prijs.
5. Het verder profileren van Nijmegen als oudste stad van Nederland, onder andere via festivals (Gebroeders van Limburg, Romeinen) en blijvende aandacht voor monumenten.
6. De PvdA wil meewerken aan de plannen voor een bevrijdingsmuseum in het Vasim-gebouw, nabij de 'Oversteek'. Nijmegen, in de oorlog zwaar getroffen, is een ideale plek voor zo'n museum over bevrijding en democratie. Voor het project Waalfront betekent het museum

een belangrijke impuls. Randvoorwaarde is een deugdelijke financiële onderbouwing, ook voor de exploitatie op langere termijn.

7. We blijven ruimte bieden voor culturele broedplaatsen, zoals in de Vasim. Bij de ontwikkeling van de stad ontstaan steeds weer nieuwe ruimtes voor tijdelijke broedplaatsen, zoals nu bijvoorbeeld in de oude Honigfabrieken.
8. De PvdA zet zich in voor betaalbare culturele voorzieningen voor jongeren en mensen met een laag inkomen.
9. Nijmegen kent een sterk industrieel verleden. Veel is daarvan niet meer tastbaar. Bij de herontwikkeling van de terreinen waar laatste traditionele Nijmeegse maakindustrieën hebben gestaan, is het belangrijk oog te hebben voor de culturele waarden van het industrieel erfgoed.

11. Sport

Nijmegen is een bloeiende sportstad. Zo'n driekwart van alle Nijmegenaren (jong en oud) doet aan één of meerdere sporten. De sport in Nijmegen drijft op de vele betrokken bewoners die wekelijks klaar staan voor hun club. Nijmegen heeft krachtige sportverenigingen, die vaak ook een kweekvijver zijn van toptalent. Maar er zijn ook zorgen: een tekort aan vrijwilligers, teruglopende sponsorgelden en leden die de contributie niet kunnen betalen. De laatste jaren heeft de gemeente veel energie gestoken in het verbeteren van accommodaties voor binnen- en buitensport. De gemeente zal de komende jaren vooral ervoor moeten zorgen dat sport toegankelijk blijft voor iedereen. Daarom gaan we door met de fondsen die kinderen van minder draagkrachtige ouders in staat stellen aan sport te doen.

Actiepunten

1. De PvdA wil een sport- en bewegingsplan voor iedere wijk. Verenigingen zijn in goed in staat om samen met partners (woningcorporaties, scholen, NEC) bewoners tot bewegen te stimuleren.
2. Ondersteuning van sportieve scholen (goede accommodaties voor gymnastiekles), stimuleren van sportactiviteiten bij buitenschoolse opvang en doorgaan met combinatiefunctionarissen (koppeling tussen verenigingen en wijk).
3. Ruimte voor sport- en speelplekken in wijken. Niet alle lege ruimtes in de stad volbouwen.
4. De oprichting van een lokaal platform voor Nijmeegse sportverenigingen en andere partijen die zich met sport en bewegen bezighouden.
5. Hulp aan verenigingen bij plannen voor verduurzaming (zonnepanelen, LED-verlichting).
6. De komst van de nevengeul biedt een prachtige kans voor de watersport in Nijmegen. Deze kans grijpen we met beide handen aan.
7. Steun voor de topsporthal op sportpark De Dennen (Talent Centraal). De samenwerking tussen sportverenigingen (turnen, judo) en kennisinstellingen (de Sint Maartenskliniek, de Hogeschool Arnhem-Nijmegen) betekent een impuls voor sport en onderwijs in Nijmegen.
8. De PvdA is voorstander van meer zelfbeheer bij accommodaties (bijvoorbeeld zwembaden). Voorwaarde is dat veiligheid, duurzaamheid en professionaliteit geborgd zijn.
9. Modernisering van het Goffertstadion kan nodig zijn om als profclub gezond te blijven. Zo'n uitbreiding is primair een verantwoordelijkheid van NEC. De gemeente levert als eigenaar van het stadion wel alle medewerking.

12. Regionale samenwerking

Meer samenwerking kan de regio Nijmegen als geheel krachtiger maken en de dienstverlening aan de burger verbeteren. De PvdA Nijmegen is dan ook voorstander van meer samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen. De PvdA wil de komende jaren de regionale samenwerking op meerdere terreinen vergroten. Dat geldt bijvoorbeeld voor economische ontwikkeling, bereikbaarheid, toerisme en zorg. Belangrijk is dat deze samenwerking niet ten koste gaat van de democratie: de gekozen volksvertegenwoordiging blijft te allen tijde aanspreekbaar op het gevoerde beleid.

Actiepunten

1. Regionalisering vindt primair plaats op het niveau van het Rijk van Nijmegen: Millingen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Wijchen, Beuningen, Druten en Nijmegen. Op het terrein van economie en mobiliteit (bereikbaarheid) kan deze schaal worden verbreed tot bijvoorbeeld Arnhem of Eindhoven, maar ook Kleve, Duisburg en Venlo (onder andere via de Euregio).
2. Nijmegen moet meer profiteren van de ligging aan de grens met Duitsland. De grens vormt nu nog vooral een barrière, terwijl er ook (voor beide grensregio's) grote economische kansen zijn. Nijmegen neemt het initiatief om de banden in de grensregio duurzaam te versterken.
3. In het sociale domein (werk, inkomen, zorg) krijgt de gemeente grote verantwoordelijkheden. De ervaringen met Breed en de regionale aanbesteding van zorgtaken (huishoudelijke hulp) leren dat op deze terreinen samenwerking goede kansen biedt. Het goed vormgeven van de regionale samenwerking in het sociale domein vormt een van de grootste politieke uitdagingen voor de komende jaren. Het is belangrijk dat deze regionale samenwerking op alle niveaus plaatsvindt: niet alleen bestuurlijk en politiek, maar ook op het niveau van bewoners en cliënten.
4. Op het terrein van toerisme liggen prachtige kansen voor regionale profilering: de stuwwal en het poldergebied vormen samen een unieke combinatie.
5. De PvdA wil de bestuurlijke drukte aanpakken en ziet regionale samenwerking als een uitgelezen kans hiertoe.
6. In veel uitvoerende taken is op regionaal niveau efficiencywinst te behalen, dat blijkt nu al bij de afvalinzameling (DAR). Waar dat mogelijk is, wordt deze regionale samenwerking op uitvoeringsniveau uitgebreid.

13. Financiën en goed bestuur

De gemeentebegroting staat de komende jaren structureel onder druk. Door de crisis in de huizenmarkt loopt de gemeente met grootschalige woningbouwplannen in Nijmegen-Noord (de Waalsprong) en Nijmegen-West (het project Waalfront) relatief veel risico. De PvdA vindt het daarom belangrijk de komende jaren een behoedzaam financieel beleid te voeren. Alleen op die manier kunnen we ons sociale beleid in stand houden.

'Goed bestuur' staat bij de PvdA hoog in het vaandel. De lokale overheid stelt zich dienstbaar op en speelt een verbindende rol: de gemeente brengt bewoners, bedrijven en instellingen bij elkaar om samen te werken aan de toekomst van de stad. Nijmegen kent al tal van initiatieven die zonder de overheid een succes zijn. Zo gaat de stedenband Nijmegen – Massaya na jarenlange steun van de gemeente nu op eigen benen verder. Succesvolle evenementen als de Zevenheuvelenloop, de Vierdaagse en het Gebroeders van Limburgfestival zijn ontstaan door enthousiaste bewoners. De PvdA ziet de nieuwe rolverdeling tussen bewoners en wil nieuwe vormen van bewonersparticipatie ondersteunen.

Actiepunten

1. De PvdA gaat uit van een sluitende begroting en een goede reservepositie. Bij tegenwind mag de stad niet onmiddellijk in de problemen komen.
2. Het weerstandsvermogen (de risicobuffer) van de gemeente moet voldoende zijn om de risico's die de gemeente loopt af te dekken. Bij een te lage buffer wordt deze zo snel mogelijk, maar in maximaal vier jaar, op peil gebracht.
3. De PvdA wil de lokale lasten niet verder verhogen, afgezien van inflatiecorrectie.
4. Lokale heffingen voor duidelijke tegenprestaties (afval, riool) zijn zoveel mogelijk kostendekkend. De PvdA houdt vast aan het kwijtscheldingsbeleid voor minima [?]: eerlijk delen blijft het uitgangspunt.
5. Bij het invullen van noodzakelijke bezuinigingen kijken we ook naar de doelmatigheid van de gemeentelijke organisatie. Gemeenschapsgeld moet sober en verantwoord besteed worden. Gemeentelijke inhuur van externen wordt tot een minimum beperkt.
6. Gerichtte investeringen die de kwaliteit van de stad op peil houden en de werkgelegenheid bevorderen blijven ook in economische moeilijke tijden wenselijk.